

INFORMACJA DODATKOWA - DANE ZBIORCZE

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki Gmina Frysztak
1.2	siedzibę jednostki Urząd Gminy Frysztak
1.3	adres jednostki ul. ks. Wojciecha Blajera 20, 38-130 Frysztak
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne jednostek organizacyjnych (jednostek budżetowych i zakładu budżetowego), tj.: SP Cieszyna, SP Frysztak, SP Glinik G., ZS Gogółów, ZS Lubla, ZS Stępina, PP Frysztak, ZOEAS Frysztak, GOSiR, GOPS, GZK i UG
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
U.G.	<p>1. Środki trwałe, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, a w przypadku środków trwałych stanowiących własność skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymanych nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu wyceny tych środków dokonuje się wg wartości określonej w decyzji ; w przypadku braku wartości w decyzji o nieodpłatnym przekazaniu przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego środka trwałego. Poniesione koszty na ulepszenie, adaptację lub modernizację podwyższają wartość środka trwałego. Aktualizacji wyceny wartości środka trwałego dokonuje się na podstawie odrębnych przepisów. W bilansie wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykazuje się w wartości netto / pomniejszonej o umorzenie /. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Okresy, stawki i metodę amortyzacji poszczególnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ustala się na dzień przyjęcia środka trwałego do użytkowania. Rozpoczęcie amortyzacji środków trwałych następuje od miesiąca następującego po miesiącu w którym dokonano przyjęcia środka trwałego do użytkowania. Zakończenie amortyzacji środka trwałego następuje z chwilą zrównania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia środka trwałego do sprzedaży, likwidacji do miesiąca, w którym dokonano tej operacji. Jednostka budżetowa nalicza umorzenie i amortyzację środka trwałego jednorazowo za okres całego roku na koniec roku obrotowego. Nie umarza się gruntów, wieczystego użytkowania gruntów oraz dóbr kultury.</p> <p>2. Inwestycje rozpoczęte wycenia się wg kosztu wytworzenia czyli w wysokości faktycznie poniesionych wydatków na realizację zadania.</p> <p>3. Rzeczowe składniki aktywów obrotowych / materiały / wycenia się wg ich wartości wynikającej z ewidencji,</p> <p>4. Należności oraz należności do których stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych wycenia się wg kwot wymaganej zapłaty; na koniec kwartału należności te podlegają aktualizacji poprzez doliczenie odsetek.</p> <p>5. Zobowiązania wycenia się wg kwot wymagających zapłaty.</p> <p>6. Środki pieniężne wg wartości nominalnej.</p> <p>7. Fundusze własne wg wartości nominalnej.</p> <p>Bilans jednostki stanowi odzwierciedlenie aktywów i pasywów w wartości netto jest sporządzany wg zasad rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i wg wzoru stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia.</p>
GOSiR	Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej do 10 tys. zł. umarza się jednorazowo, a o wartości powyżej 10 tys. zł. - amortyzuje się metodą liniową. Amortyzację środków trwałych nalicza się stosując stawki określone w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, a amortyzację wartości niematerialnych i prawnych stosując stawkę 50% dla licencji (sublicencji) na programy komputerowe, oraz od praw autorskich oraz stawkę 20% dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. Stany i rozchody materiałów wycenia się na poziomie ceny zakupu, stosując do wyceny rozchodu metodę FIFO. Ze względu na nieistotną wartość nie rozlicza się kosztów w czasie.

GOPS	<p>Księgi rachunkowe jednostki prowadzone są za pomocą komputera. Podstawą zapisów zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej i ksiąg pomocniczych były sprawdzone i zatwierdzone pod względem merytorycznym, formalno - rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty dowody księgowe. Aktywa i pasywa zostały wycenione zgodnie z obowiązującymi nadrzędnymi zasadami rachunkowości. Sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelne i jasne informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki.</p> <p>METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW</p> <p>Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej do 10 000,00 zł, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki traktuje się jako pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10000,00 zł finansuje się ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, umarzone są stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania. Na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.</p> <p>Aktywa obrotowe obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> -materiały -należności krótkoterminowe -środki pieniężne <p>Jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności. Na koniec roku na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość niezużytych materiałów w cenie zakupu, którą ujmuje się na koncie 310 „Materiały”, zmniejszając równocześnie koszty działalności. Należności krótkoterminowe wyceniono na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących. Odpisy aktualizujące wartość należności dokonuje się najpóźniej na dzień bilansowy. Odpis aktualizujący należności funduszu alimentacyjnego ustala się metodą szacowanej kwoty odpisu ogólnego na nieściągalne należności (art.35b ust.1 pkt. 5) natomiast dla pozostałych należności metodą identyfikacji poszczególnych należności. Z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się poprzez ustalony dla tych należności procentowy wskaźnik aktualizujący, który uwzględnia dotychczasowe doświadczenie w zakresie ściągłości należności. Procentowy wskaźnik aktualizujący, liczony jest jako iloraz kwoty, która nie wpłynęła na rachunek bankowy do stanu należności z tego tytułu na koniec danego roku obrotowego (BO + przypis należności w danym roku) pomnożony przez 100. Dla pozostałych należności ustala się następujące metody dokonywania odpisów aktualizujących wartość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z uwagi na wiek należności tzw. zasada wiekowania zależnie od okresu zalegania w miesiącach: • do 6 miesięcy zalegania z płatnością – nie dokonuje się odpisu aktualizującego, • powyżej 6 miesięcy do roku zalegania z płatnością – odpis aktualizujący w wysokości 50% należności, • powyżej roku zalegania z płatnością – odpis aktualizujący w wysokości 100% <p>Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji.</p> <p>Środki pieniężne na rachunkach bankowych na dzień bilansowy nie wystąpiły.</p> <p>Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych, które zostały wycenione w wartości wymagającej zapłaty. Zobowiązania długoterminowe nie wystąpiły w GOPS w okresie objętym sprawozdaniem</p> <p>Fundusz jednostki stanowi równowartość aktywów trwałych i obrotowych jednostki budżetowej i został wykazany w wartości nominalnej.</p> <p>Wynik finansowy ustalony został przy zastosowaniu zasady memoriału i współmierności realizacji. Na wynik finansowy miały wpływ poniesione w danym roku opłacone lub przypadające do zapłaty koszty według rodzajów, koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne. Natomiast do przychodów zaliczono zrealizowane i zarachowane przychody z tytułu należności budżetowych, przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne</p>
GZK	<p>Metody wyceny aktywów i pasywów. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się na dzień bilansowy według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad:1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne: §nabyte z własnych środków – w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości, pomniejszone o odpisy umorzeniowe, §w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztów wytworzenia, pomniejszone o odpisy umorzeniowe, §w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku w kwocie za jaką dany środek trwały mógłby być wymieniony w warunkach transakcji rynkowej, §w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub według wartości ewidencyjnej pomniejszonej o odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne) według wartości ewidencyjnej lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu, §stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu - w wartości określonej w tej decyzji pomniejszonej o odpisy umorzeniowe (amortyzacyjne).2. Pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków – w cenie nabycia (cenie zakupu) wytworzone we własnym zakresie – według kosztów wytworzenia.3. Grunty według cen nabycia według wartości księgowej.4. Inwestycje krótkoterminowe według cen nabycia pomniejszone o odpisy umorzeniowe lub z tytułu trwałej utraty wartości według cen nabycia pomniejszone o odpisy umorzeniowe.5. Rzeczowe składniki aktywów obrotowych według cen nabycia.6. Należność w kwocie wymagalnej zapłaty. Odsetki od należności ujemowane są w momencie ich zapłaty, oraz pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP. Kwotę należności ustaloną na dzień bilansowy pomniejsza się o odpisy aktualizujące jej wartość zgodnie z zasadami,. Odpisy dokonywane są, w zależności od charakteru należności, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.7. Środki pieniężne na rachunkach bankowych według wartości nominalnej.8. Fundusze własne według wartości nominalnej.9. Zobowiązania w kwocie wymagalnej zapłaty. Odsetki od zobowiązań wymagalnych ujemowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty oraz pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek</p>

Jednostki oświatowe	Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej do 10 tys. zł. umarza się jednorazowo, a o wartości powyżej 10 tys. zł. - amortyzuje się metodą liniową. Amortyzację środków trwałych nalicza się stosując stawki określone w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, a amortyzację wartości niematerialnych i prawnych stosując stawkę 50% dla licencji (sublicencji) na programy komputerowe, oraz od praw autorskich oraz stawkę 20% dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. Stany i rozchody materiałów wycenia się na poziomie ceny zakupu, stosując do wyceny rozchodu metodę FIFO. Ze względu na nieistotną wartość nie rozlicza się kosztów w czasie.
5.	inne informacje
	Nie dotyczy
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia

L.p.	Nazwa grupy składników aktywów trwałych	Wartość początkowa (brutto) stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia wartości początkowej:			Razem zwiększenia (4+5+6)	Zmniejszenia wartości początkowej:			Razem zmniejszenia (8+9+10)	Wartość początkowa (brutto) stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			nabycie	aktualizacja	przemieszczenia wewnętrzne		zbycie	likwidacja	przemieszczenia wewnętrzne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Wartości niematerialne i prawne	431 141,38	132 113,71	0,00	0,00	132 113,71	0,00	0,00	0,00	0,00	563 255,09
II.	Środki trwałe (1+2+3+4+5+6)	109 989 508,79	14 406 713,99	0,00	157 093,72	14 563 807,71	2 534 671,75	102 973,76	814,00	2 638 459,51	121 914 856,99
1.	Grunty	10 171 211,19	4 341,00	0,00	0,00	4 341,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 175 552,19
2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	91 979 612,93	6 753 316,39	0,00	147 634,02	6 900 950,41	1 779 134,03	0,00	0,00	1 779 134,03	97 101 429,31
3.	Urządzenia techniczne i maszyny	2 453 680,62	6 610 611,40	0,00	0,00	6 610 611,40	160 561,55	12 564,00	0,00	173 125,55	8 891 166,47
4.	Środki transportu	1 401 899,24	369 820,28	0,00	0,00	369 820,28	499 492,40	53 436,00	0,00	552 928,40	1 218 791,12
5.	Inne środki trwałe	631 779,14	117 922,84	0,00	0,00	117 922,84	94 565,83	18 161,82	0,00	112 727,65	636 974,33
6.	Pozostałe środki trwałe i zbiory biblioteczne	3 351 325,67	550 702,08	0,00	9 459,70	560 161,78	917,94	18 811,94	814,00	20 543,88	3 890 943,57
III.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	3 140 688,68	8 734 155,88	0,00	0,00	8 734 155,88	9 631 997,73	0,00	147 634,02	9 779 631,75	2 095 212,81
IV.	Rzeczowe aktywa trwałe (II+III)	113 130 197,47	23 140 869,87	0,00	157 093,72	23 297 963,59	12 166 669,48	102 973,76	148 448,02	12 418 091,26	124 010 069,80

L.p.	Nazwa grupy składników aktywów trwałych	Umorzenie stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia:			Razem zwiększenia umorzenia (4+5+6)	Zmniejszenia z tytułu:			Razem zmniejszenia umorzenia (8+9+10)	Umorzenie stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)	Wartość netto składników aktywów trwałych na początek roku obrotowego	Wartość netto składników aktywów trwałych na koniec roku obrotowego
			amortyzacja (umorzenie) za rok obrotowy	aktualizacja	inne		zbycia	likwidacji	inne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
I.	Wartości niematerialne i prawne	375 406,26	41 713,10	0,00	13 187,00	54 900,10	0,00	0,00	0,00	0,00	430 306,36	55 735,12	132 948,73
II.	Środki trwałe (1+2+3+4+5+6)	35 919 119,12	3 376 503,61	0,00	13 473,74	3 389 977,35	255 629,54	84 811,94	0,00	340 441,48	38 968 654,99	74 070 389,67	82 946 202,00
1.	Grunty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 171 211,19	10 175 552,19
2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	29 067 549,01	2 526 419,61	0,00	1 964,35	2 528 383,96	0,00	0,00	0,00	0,00	31 595 932,97	62 912 063,92	65 505 496,34
3.	Urządzenia techniczne i maszyny	1 703 773,10	215 900,11	0,00	0,00	215 900,11	0,00	12 564,00	0,00	12 564,00	1 907 109,21	749 907,52	6 984 057,26
4.	Środki transportu	1 273 998,52	50 777,11	0,00	0,00	50 777,11	249 746,20	53 436,00	0,00	303 182,20	1 021 593,43	127 900,72	197 197,69
5.	Inne środki trwałe	522 472,82	32 704,70	0,00	2 863,69	35 568,39	4 965,40	0,00	0,00	4 965,40	553 075,81	109 306,32	83 898,52
6.	Pozostałe środki trwałe i zbiory biblioteczne	3 351 325,67	550 702,08	0,00	8 645,70	559 347,78	917,94	18 811,94	0,00	19 729,88	3 890 943,57	0,00	0,00

1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury - o ile jednostka dysponuje takimi informacjami	Nie dotyczy
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych	Nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto	Nie dotyczy
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu	Nie dotyczy
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych	Nie dotyczy
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)	Nie dotyczy
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym	Nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:	
a)	powyżej 1 roku do 3 lat	Nie dotyczy
b)	powyżej 3 do 5 lat	Nie dotyczy
c)	powyżej 5 lat	Nie dotyczy

2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji												
	Nie dotyczy												
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy												
	Nie dotyczy												
2.5.	Inne informacje												
	Nie dotyczy												
3.	inne informacje niż wymienione powyżej,												
	Nie dotyczy												

Grzegorz Banas
główny księgowy

2019.04.29
rok, miesiąc, dzień

Jan Ziarnik

kierownik jednostki